

Інвестиційна активність і фондові ринки

Бобровнича Н.С., доц., к.е.н., Шиманова Л.С., магістр.

Одеська національна академія зв'язку ім. О.С. Попова, Україна

ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОГО ОПЕРАТОРА В УКРАЇНІ

Доведено, що важливим фактором стабільного функціонування національної економіки країни є її інвестиційна привабливість, яка формується під впливом сукупності умов господарювання та визначається індексом інвестиційної привабливості, тобто інвестиційна привабливість це забезпечення активної інвестиційної діяльності інвесторів, як вітчизняних так й закордонних. У рейтингу інвестиційної привабливості країн світу International Business Compass за 2015 рік, опублікованому компанією BDO, Україна за рік піднялася на 20 позицій та зайняла 89 місце проти 109 місця серед переліку країн, у яких визначено найкращі результати зростання за рік.

Підходи щодо формування індексів використано компанією BDO спільно з Гамбургським інститутом світової економіки та відображують економічну і фінансову привабливість різних країн світу на підставі трьох основних показників: економічних, політичних і соціокультурних умов. Наприклад, у рейтингу легкості ведення бізнесу, що його укладає Світовий банк, Україна посіла 83 місце і покращила свої позиції на 4 пункти порівняно з минулим роком.

У доповіді Doing Business за 2016 рік, відзначається, що ключовою реформою, яка сприяла підвищенню рейтингу України, є спрощення реєстрації бізнесу. Так, у сфері реєстрації підприємств Україна посіла 30-те місце та покращила свої позиції на 40 пунктів порівняно з минулим роком. В Україні скорочено час на реєстрацію підприємства платником податків та скасовано збір за державну реєстрацію бізнесу.

У свою чергу, інвестиційна привабливість країни визначає можливість інвестування в окремі сфери діяльності, у підприємства з урахуванням факторів економічного, політичного і соціального характеру та набула нині в Україні важливого значення, незважаючи на значні обмеження інвестиційних ресурсів,

відсутність ефективної державної підтримки та необхідність залучення зовнішніх інвестицій.

Актуальність даної теми полягає в тому що : інвестиції представляють собою важливий і дефіцитний ресурс у економіці країни, використання якого сприяє ефективності і конкурентоспроможності підприємств. Успішна діяльність телекомунікаційних операторів у довгостроковій перспективі, сприяє високим темпам їх розвитку у певній мірі, визначається рівень активності і масштаби інвестиційної діяльності, розширення якої потребує створення певних умов, і в першу чергу, збільшення інвестицій та їх ефективність. Детальна економічна оцінка впливу інвестиційної діяльності на телекомунікаційного оператора потребує більш глибокого розгляду та вивчення даної проблеми.

Для подальшого покращення інвестиційного клімату України актуальним на сьогодні є питання удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

Соціально-економічний розвиток України обумовлює потребу подальшої зміни підходів до управління інвестиційними процесами, особливо на макро- та мікроекономічному рівнях.

Дослідженням даного питання займалися такі вчені як Г.Ф. Балькін,

В. М. Гранатуров, В.М. Орлов, О. С. Редькін, В. К. Стеклов, Н. П. Резникова, І.Клименко, І.Бланк, Ю.Кравченко, В.Лященко, О.Басса , С.Суверов, В.Піддубний та ін.

У телекомунікаціях управління зазначеними процесами охоплює широке коло проблем, основними з яких є: джерела фінансування, галузеві методики оцінки інвестиційних ресурсів, особливості формування тарифів на телекомунікаційні послуги тощо. В напрямку вирішення цих проблем, з урахуванням рекомендацій Міжнародного союзу електрозв'язку (ITU), на поточний момент розроблено "Концепцію створення інформаційних ресурсів органів державної влади" та "Методичні рекомендації з формування собівартості послуг зв'язку". Проте, вони не містять загальних, а тим більше типових, методик для аналізу ефективності управління інвестиційними процесами.

Практика господарювання дозволяє встановити, що в галузі зв'язку

переважно йдеться не просто про інвестування у його традиційному розумінні, а про реінвестування, адже відбувається використання "отриманих відсотків, дивідендів і капітального доходу для додаткових інвестицій" . Водночас, не можна оминати визначення "світових" показників у цій галузі. Зокрема, традиційно виділяють один пріоритетний напрямок інвестування і три субнапрямки, що тим чи іншим чином доповнюють основний.

Мета даної роботи полягає у визначенні інвестиційного клімату в Україні та його впливу на діяльність телекомунікаційного оператора. У відповідності з метою роботи були визначені такі завдання:

- досліджена економічна сутність поняття "інвестиційний клімат";
- визначені фактори формування інвестиційного клімату;
- висвітлені проблеми інвестиційної діяльності в Україні;
- висвітлені проблеми ефективності управління інвестиційними процесами у сфері телекомунікацій;
- наведений підхід щодо формування моделі інвестиційного забезпечення телекомунікаційного оператора;
- розроблені пропозиції щодо створення сприятливого інвестиційного клімату діяльності телекомунікаційного оператора .

В результаті дослідження доведено, що

по-перше, сукупні інвестиції в електрозв'язок, або річні капіталовкладення, – це валові річні інвестиції в телекомунікації (у т.ч. послуги фіксованого, рухомого зв'язку) з метою придбання власності і мереж. При цьому сама категорія "інвестиції" означає витрати, пов'язані з придбанням права на власність (у т.ч. інтелектуальну і нематеріальну) і устаткування. До цих витрат належать витрати на первісне устаткування і на розширення існуючого, коли передбачається, що воно буде використовуватись протягом тривалого періоду часу. Особливістю даного виду інвестицій є те, що вони стосуються лише загальнодоступних телекомунікаційних послуг, і не стосуються інвестицій у програмне забезпечення чи телекомунікаційне устаткування, призначене для приватного використання;

по-друге, інвестиції в послуги фіксованого телефонного зв'язку – річні інвестиції в устаткування для надання послуг фіксованого телефонного зв'язку;

по-третє, інвестиції в рухомий зв'язок – річні інвестиції в устаткування

для мереж рухомого зв'язку;

по-четверте, – іноземні інвестиції, тобто річні інвестиції в електрозв'язок із закордонних джерел, або “прямі іноземні інвестиції”.

Отже, Україна залишається привабливою для інвестицій, водночас вона не знаходиться осторонь світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і порушення макростабільності на зовнішніх ринках має свій відголос в Україні. Також маємо право говорити про наявність фінансових інвестицій і у сфері інформаційно-телекомунікаційних технологій. Крім того, в економіці саме відтворювальна структура інвестицій сприяє сталому розвитку та спричинює значний вплив на ефективність використання останніх. Удосконалення ж відтворювальної структури є відображенням зростання питомої ваги капіталовкладень. У телекомунікаціях це особливо вигідно, адже модернізація, розширення і технічне переозброєння мереж і засобів зв'язку скорочує темпи введення “додаткових” об'єктів в експлуатацію (відтак, часом є вигіднішим, аніж нове будівництво).